

2017

BELEID GROENSTRUCTUUR OLDENZAAL

Gemeente Oldenzaal Beleid Groenstructuur

Opdrachtgever	Naam: Anneke van Oss-Meijerink	Functie: Projectleider
Adviesbureau:	Naam: Marieke Teunissen	Functie: Projectleider
Datum	19 september 2017	

COLOFON

Deze rapportage is samengesteld in opdracht van gemeente Oldenzaal door:

*Eco Consult – Groen, Milieu & Management BV
Plesmanstraat 59-33, 3905 KZ Veenendaal
Telefoon: 085 8777 780
e-mail: info@ecoconsult-gmm.nl
website: www.ecoconsult-gmm.nl*

Samenstelling: Marieke Teunissen, Rick Lieverse van Eco Consult

Tekenaar: Gemeente Oldenzaal

Foto's: Gemeente Oldenzaal en Eco Consult tenzij anders vermeld

Datum: 19 september 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie of welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de samenstellers en in overleg met de opdrachtgever.

Deze uitgave is met grote zorgvuldigheid samengesteld. De samenstellers en de opdrachtgever zijn niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden en/of onvolkomenheden ten gevolge van het gebruik van deze uitgave

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER	6
1. BELEID GROENSTRUCTUUR	8
1.1 Visie op groenstructuur	8
1.2 Toelichting groenstructuurkaart	8
1.3 Totstandkoming groenstructuurkaart	10
1.4 Beleid ruimtelijke ontwikkeling	11
1.5 Aanleg en sortiment	13
2. Uitwerking.....	15
2.1 Uitvoeringsagenda	15
BIJLAGEN	16
Separate bijlagen: Kaarten groenstructuur	16

LEESWIJZER

De Groenvisie is de ‘paraplu’ die is opgebouwd uit diverse beleidsstukken. Het voorliggende beleidsstuk Groenstructuur is er daar één van naast de beleidsstukken betreffende uitgifte, spelen, participatie, beeldkwaliteit, biodiversiteit en bewegen in het groen.

Het onderwerp duurzaamheid inclusief de rol van groen bij waterberging en hittedeductie wordt voor zover van toepassing meegenomen in dit beleidsstuk.

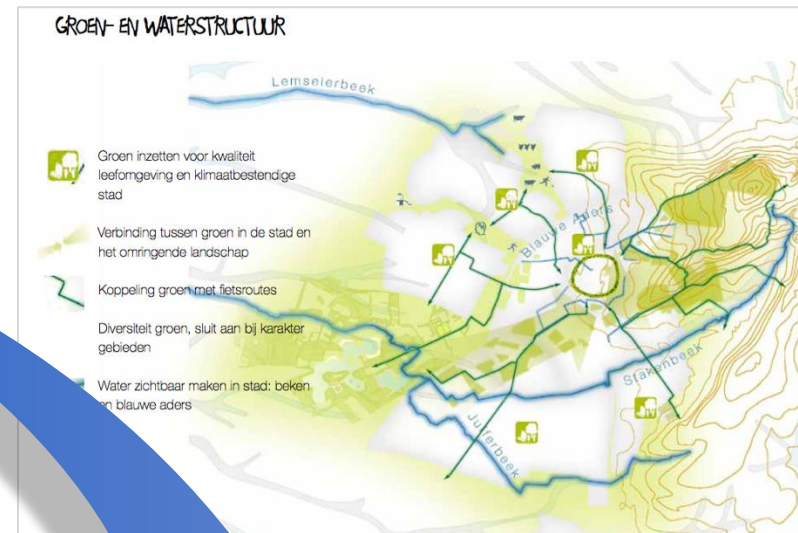
De opbouw van het voorliggend beleidsstuk Groenstructuur is als volgt:

GROENSTRUCTUUR	
HOOFDSTUK 1	Beleid groenstructuur 1.1 Visie op groenstructuur 1.2 Toelichting groenstructuurkaart 1.3 Totstandkoming groenstructuurkaart 1.4 Ruimtelijke ontwikkeling 1.5 Aanleg en sortiment
Hoofdstuk 2	Uitvoeringsagenda
BIJLAGE-separaat	Groenstructuurkaarten

De bij ‘Hoe doen we dit?’ genoemde acties worden uitgevoerd zodra ze zijn opgenomen in het groenuitvoeringsprogramma, zie hiervoor ook het beleidsstuk ‘Groenvisie’.

Kaart Groenstructuurschets 1998

1. BELEID GROENSTRUCTUUR

Eén van onze groene ambities is het blijvend zorgen voor een robuust groen raamwerk: de groenstructuur. Voorliggende beleidsstuk gaat over deze groenstructuur. Deze geeft allereerst onze visie op de groenstructuur en geeft uitleg over de totstandkoming en opbouw van de groenstructuurkaarten. Tot slot benoemen we de belangrijkste beleidsthema's die gelden voor de groenstructuur.

1.1 Visie op groenstructuur

De Oldenzaalse groenstructuur is een robuust groen raamwerk dat:

- Bestaat uit openbaar èn particulier groen.
- Ervoor zorgt dat alle belangrijke groengebieden – binnen en buiten de kom – onderling verbonden zijn.
- Doordringt tot in de 'haarvaten' van de stad.
- Zorgt voor een groene, aantrekkelijke leefomgeving voor mens, plant en dier.

1.2 Toelichting groenstructuurkaart

De groenstructuur – het robuuste groene raamwerk – zorgt mede voor de ordening van de buitenruimte in Oldenzaal. Op de groenstructuurkaart zijn daarom de bestaande groengebieden aangewezen die een rol spelen in de groenstructuur of specifieke waarden bevatten. Ook is aangegeven waar kansen liggen voor versterking of uitbreiding van de groenstructuur.

De groenstructuurkaart laat hiermee het wensbeeld zien van hoe de groenstructuur van Oldenzaal er uiteindelijk uit moet komen te zien. De komende

jaren zal worden gewerkt aan het in stand houden, versterken en ontwikkelen van deze groenstructuur. Het groen op de groenstructuurkaarten noemen we **structureel groen**. Daarnaast is er niet-structureel groen. Dit zijn de kleinere groene vakken en de overige bomen. Dit noemen we **woonomgevingsgroen**.

Structureel groen (groene raamwerk)

Structureel groen bestaat uit de hoofdgroenstructuur en de wijkgroenstructuur.

De **hoofd**groenstructuur bestaat uit groen- en bomenstructuren die van betekenis zijn op stadsniveau. Verdwijnen, aantasten of niet realiseren van deze groenstructuren heeft sterke gevolgen voor de groene identiteit van Oldenzaal als geheel.

De **wijk**groenstructuur bestaat uit groen- en bomenstructuren op wijk- of gebiedsniveau. Verdwijnen, aantasten of niet realiseren van deze groenstructuren heeft sterke gevolgen voor de groene identiteit van betreffende wijk of gebied, maar geen invloed op de groenstructuur op het niveau van de stad.

De groenstructuur van Oldenzaal wordt gedragen door historische, bestaande èn nieuw te realiseren groenstructuren (hoofd- en wijkgroen) die tezamen een groen raamwerk vormen. Het landschappelijke, historische karakter van de groenstructuur wordt versterkt door de aanwezige (voormalige) landgoederen en buitenplaatsen. Ook verspreid gelegen voormalige landschapselementen als ingepaste singels en houtwallen, (relicten) van lanen, oude bospercelen en monumentale bomen horen hierbij. Al deze groene structuren zorgen ervoor dat het openbaar groen in het bebouwde gebied naadloos aansluit op de landschappelijke structuren van het buitengebied.

Tot slot vormen bomenrijen en groenstroken langs wegen in buurten en kleinere buurtparken fijnmazige groene verbindingen tussen het woonomgevingsgroen en de groenstructuur.

TABEL 1, legenda groenstructuurkaart op hoofdlijnen

Groenstructuur

Groenvoorzieningen die van betekenis zijn op stads- of wijkniveau.

Bomenstructuur

Bomenrijen die van betekenis zijn op stads- of wijkniveau.

Markante bomen

Individuele bomen of kleine boomgroepen die identiteits- en sfeerbepalende rol spelen in de ruimere omgeving.

Groenwaarden

Groenvoorzieningen met waarde voor: ecologie, landschap, cultuurhistorie, spelen, bewegen of waterretentie

Woonomgevingsgroen

Niet-structurele groenvoorzieningen met een beperkte functie op het niveau van een individuele straat.

Overige bomen

Niet-structurele boombeplantingen met een beperkte functie op het niveau van een individuele straat.

Woonomgevingsgroen

Het woonomgevingsgroen betreft groen op straat- of buurtniveau. Dit behoort niet tot het groene raamwerk, maar heeft vaak wel een esthetische of functionele betekenis voor de direct omwonenden.

De groengebieden en -elementen die deel uitmaken van de groenstructuur op stads- en wijkniveau staan redelijk vast, vervullen diverse belangrijke functies en bieden hierdoor beperkte ruimte voor toevoeging van nieuwe of andere functies. Op een lager detailniveau (straten of hofjes) is meer ruimte om een aangepaste invulling te geven aan het aanwezige groen. De inwoners anno nu zijn namelijk andere dan die in de ontstaansjaren van de diverse buurten. De eisen die aan de openbare ruimte worden gesteld (en de wensen!) zijn daardoor ook veranderd. Zo is het aantal auto's toegenomen (geparkeerd en rijdend), de bevolking meer multicultureel geworden en is de sociale controle afgenomen.

Dit maakt het wenselijk om flexibeler om te gaan met groenelementen op buurt- en straatniveau, waarbij een andere (groene) invulling (buurtmoestuin, welzijnsommetjes, vlinderidylle) of soms zelfs verandering van functie (spelen) of verkoop (voegen bij particuliere tuin) tot de mogelijkheden behoort. Uiteraard geldt daarbij dat er voldoende groen met kwaliteit op loopafstand aanwezig moet blijven en dat het nieuw aangelegde groen aansluit op het karakter van de specifieke buurt.

1.3 Totstandkoming groenstructuurkaart

De groenstructuurkaart is samengesteld op basis van de gemeentelijke groeninventarisatie en groenuitgiftekaarten, de veldkennis van de gemeentelijke medewerkers en een groen-ruimtelijke veldverkenning door het adviesbureau.

Bij het aanwijzen van de groenstructuur is steeds aangehaakt bij de **landschappelijke en stedelijke ontwikkeling, de cultuurhistorie en de waarden van het groen**. Het gaat om groenvoorzieningen die verbonden zijn met de beken,

landgoederen, verbindingswegen, cultuurhistorisch waardevolle paden of wegen, landschappelijk waardevolle stadsranden, parken, begraafplaatsen of andere waardevolle objecten of gebieden. Ook openbaar groen dat van belang is voor spelen, ecologie, recreatief routenetwerk of infiltratie van water is op de groenstructuurkaart gezet. Op die locaties waar kansen liggen voor herstel, versterking of ontwikkeling van de groenstructuur is dit aangeduid als gewenste verbinding of uitbreiding van de groenstructuur.

Een ander belangrijk uitgangspunt is geweest om te streven naar een zoveel mogelijk **samenhangend netwerk** van groen en bomen, zodat de vele functies en waarden van het groen (denk aan oriëntatie, groene verbindingen) het best tot uiting kunnen komen. Praktisch gezien houdt dit in dat waar mogelijk groengebieden 'aan elkaar zijn geknoopt', begeleidende boombeplantingen langs wegen en straten zoveel mogelijk zijn doorgezet en waar mogelijk aansluiting is gezocht met het landschap van het buitengebied. De op deze manier ontstane groenstructuur draagt in hoge mate bij aan de identiteit en het woon- en leefklimaat van Oldenzaal.

Uitsnede uit de groenstructuurkaart 2017

1.4 Beleid ruimtelijke ontwikkeling

Een stad is nooit af en voortdurend in ontwikkeling. Er vindt sloop of juist uitbreiding plaats van woningen, bedrijven en voorzieningen, wegen worden verbreed of juist versmald, er wordt een nieuw fietspad aangelegd etc. De openbare ruimte beweegt daarin mee. De levenscyclus van groen, bomen en bos is echter van een andere orde dan de tegenwoordige snelheid van stedelijke ontwikkeling. Het spreekwoord 'boompje groot, plantertje dood' geldt daarbij nog steeds.

Dit betekent dat bij het aanleggen van groen en planten van bomen ver vooruit moet worden gekeken. Kan het groen of de boom ook werkelijk uitgroeien tot wasdom komen op de bedoelde plek? Ook het omgekeerde geldt. Wanneer er wordt gebouwd of gewerkt, wordt er dan ook gekeken welke ruimte het bestaande groen en de bomen in de toekomst nodig hebben?

In de gemeente Oldenzaal hebben veel belangrijke groenstructuren zich vanuit het verleden een plaats verworven binnen de stedelijke structuur. Ze maken vaak ook deel uit van het groene raamwerk. Zowel de oude als nieuwere groenstructuren vormen belangrijke buffers om de gevolgen van klimaatverandering (hittestress, afname luchtkwaliteit, wateroverschot of -tekort) op te vangen, dragen bij aan een gezonde leefomgeving en zijn een bron van biodiversiteit.

Het is dan ook wenselijk om deze groenstructuren te behouden, daar mogelijk uit te breiden en volledig tot hun recht te laten komen. Dit vraagt aandacht voor de kwaliteit van de inrichting, het beheer van het groen en de hoeveelheid groen.

Wanneer keuzes moeten worden gemaakt, weegt het gemeenschappelijk belang van de aanwezigheid van groen in principe zwaarder dan het individuele belang.

Wat spreken we af?

1. *De groen- en bomenstructuur koesteren we en we gaan er zorgvuldig mee om. In geval aantasting onvermijdelijk is, vindt compensatie plaats.*
2. *Het huidige groenareaal (hoeveelheid m²) willen we zoveel mogelijk behouden en we zetten daarbij in op het vervolmaken en waar mogelijk uitbreiden van de groenstructuur. Meer specifiek zetten we in op het vergroenen van de binnenstad en de groenarme delen van woonwijken en bedrijfsterreinen.*
3. *De kansen voor versterking en uitbreiding van groenstructuren zoals aangeduid op de groenstructuurkaart nemen we mee in 'programma's van eisen' van (nieuwe) ruimtelijke projecten en laten we evenwichtig meewegen met andere belangen.*
4. *Nieuw aan te leggen groen stemmen we af op zowel het stedenbouwkundig concept, de groene karakteristiek van de wijdere omgeving als eisen om klimaatveranderingen en ziekten op te kunnen vangen en het vergroten van de biodiversiteit¹.*
5. *We hanteren richtlijnen voor de groene invulling van nieuwbouwlocaties om het groene karakter van de stad te behouden en om voldoende op klimaatveranderingen in te kunnen spelen. Bijvoorbeeld door een minimum percentage 'toegankelijk groen' in het projectgebied te eisen.*
6. *Het gemeenschappelijk belang van een boomrijke straat of groene woonomgeving laten we in principe zwaarder meewegen dan eventuele persoonlijke belangen van (individuele) bewoners. Het belang van openbare veiligheid weegt daarbij zwaarder dan het belang en de instandhouding van de boom of het groenvak.*

¹ Bij aanleg en omvorming van groen streven naar afwisseling in gelaagdheid (gras, kruiden, struweel en bomen) en soorten die aantrekkelijk zijn voor insecten, vogels en kleine zoogdieren.

Het groenareaal in de binnenstad en sommige delen van de woonwijken en bedrijventerreinen zijn nu aanmerkelijk minder groen. Hier stimuleren we de aanleg van groen. Op de groenstructuurkaart hebben we hiervoor al diverse kansen aangeduid. Ook zetten we in op het vergroenen van (overbodige of te ruim gedimensioneerde) paden, parkeerterreinen, daken, gevels, particuliere tuinen en bedrijfsterreinen. Hiermee zorgen we ervoor dat het groene karakter wordt verbeterd.

Behoud van het groenareaal betekent dat we terughoudend omgegaan met de uitgifte van de groen van de gemeente aan particulieren. Als hulpmiddel om aanvragen voor aankoop van openbaar groen door particulieren op een evenwichtige wijze te beoordelen zijn beleidscriteria ontwikkeld (zie beleidsstuk Uitgifte).

Om een sluipende verstening tegen te gaan en een positieve bijdrage te leveren aan de instandhouding van het groene karakter stimuleren we ook groene tuinen en erven ('tegel eruit, plant erin').

Braakliggend terrein Binnenstad, Vos de Waelstraat hoek Bentheimerstraat

Hoe doen we dit?

- A. ACTIE:** Uitwerken van kansen en voorstellen voor versterking/ontwikkelingen van de groen- en bomenstructuur uit de groenstructuurkaart naar concrete voorstellen, acties of projecten en opnemen in de verschillende (meer-)jaarplannen of als afzonderlijk **project initiëren**.
- B. ACTIE:** In overleg met domein Ruimte, team Ontwikkeling, de huidige wijze van **bestemmen** evalueren en afstemmen op de Groenvisie met bijbehorende opgaven en groenstructuurkaarten in relatie tot het nieuwe Omgevingsplan.
- C. ACTIE:** De bestaande **compensatieregeling** voor bomen (bomenfonds) verbreden met groen. Berekenen van de waarde van bestaande bomen of een vast percentage van de verkochte stroken rest-groen gebruiken voor fysieke en financiële compensatie. Opbrengsten worden gebruikt voor nieuw groen of herstel of herinrichting van groen.
- D. ACTIE:** Voorafgaand aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden met een **'groenscan'** de eisen en wensen voor zowel het bestaande als eventueel nieuw toe te voegen groen in beeld gebracht. Hiervoor een format ontwikkelen inclusief toepassingsprotocol. De relaties met omgevingsplan/ bestemmingsplannen en richtlijnen voor hoeveelheden groen worden meegenomen.
- E. ACTIE:** Met name in de Binnenstad en groenarme delen van de woonwijken en de bedrijventerreinen actief zoeken naar mogelijkheden om de hoeveelheid openbaar **groen uit te breiden**.
- F. ACTIE:** Samen met partners als IVN en WBO een **'onttegelprogramma'** opzetten en uitvoeren door deelname aan de landelijke 'Operatie Steenbreek' in het kader van duurzaamheid en waterbeheer.

G. ACTIE Actualiseren van de criteria voor **uitgifte** van openbaar groen.

1.5 Aanleg en sortiment

Variatie aan planten- en boomsoorten zorgt voor herkenbaarheid van wegen, buurten of gebiedsdelen. Ook zorgt variatie voor weerbaarheid van soorten tegen ziekten en plagen. Met een voor mens en dier aantrekkelijk en een klimaatbestendig sortiment zorgen we voor een balans tussen afwisseling en eenvormigheid. Uitgangspunt is dat langs samenhangende structurelementen (bv. verbindingswegen, hoofdwegen of historische wegen en paden) de soortkeuze ondersteunend is aan de continuïteit van het beeld.

Voor wat betreft de individuele buurten of gebiedsdelen geldt dat de beplantingskeuze is afgestemd op het toegepaste stedenbouwkundige concept en wensen van bewoners en gebruikers van het groen. Zo is in de wijk de Essen de keuze voor inheems plantsoen (bv. veldesdoorn, meidoorn) meer voor de hand liggend dan in de oudere buurten van Zuid Berghuizen waar juist toepassing van 'ouderwetse' cultuursoorten (bv. sierappel, cultuurroos, struikganzerik, spierstruik, sneeuwbes) meer passend is. Op deze manier zorgt groen er mede voor dat verschillen tussen de buurten of belangrijke structuren zichtbaar blijven of worden.

Functionaliteit, attractiviteit, duurzaamheid en beheerbaarheid van groen staat of valt met een goede **aanleg**. Het document 'Standaarddetails Oldenzaal' geeft hiervoor de ingrediënten. Het moet nog wel worden uitgebreid omdat nu uitsluitend de eisen voor groeiplaatsinrichtingen van bomen zijn vermeld.

Afwisseling in soorten is behalve uit architectonisch oogpunt ook van belang uit oogpunt van beheer en onderhoud. Wanneer te veel de nadruk ligt op één of enkele soorten is de impact van een ziekte, aantasting of plaag erg groot. Voorbeelden zijn eikenprocessierups, iepziekte, essenziekte, bacterievuur, bloedingsziekte (paardenkastanje) of massaria (plataan). Met voldoende afwis-

seling wordt ook ingespeeld op de effecten van klimaatveranderingen op beplanting.

Daadwerkelijk **gebruik** kunnen maken van het groen door een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid of door bloemen of vruchten te plukken zorgt voor betrokkenheid van de inwoners bij hun woonomgeving. Met de sortimentskeuze voor openbaar groen houden we hier rekening mee.

De afwisseling in soorten en variatie in typen groen is tenslotte essentieel voor het verkrijgen van de gewenste **biodiversiteit**. Met name als het gaat om locaties die ecologisch van betekenis zijn, is het belangrijk om streekeigen plantmateriaal te gebruiken. Dergelijk plantmateriaal kent een grotere genetische variatie en heeft aangetoond zich al eeuwen te kunnen aanpassen aan veranderende klimaatomstandigheden.

Het hanteren van een ruime variatie in (bloeiende) natuurlijke en culturele soorten zorgt voor vergroting van de biotoopmogelijkheden in de stedelijke omgeving voor flora en fauna (bv. bijen en vlinders). Dit werken we de komende jaren concreet uit aan de hand van het Uitvoeringsplan omvormingen biodiversiteit (2016-2019). In aanvulling hierop stimuleren we ook de biodiversiteit in particuliere tuinen en (tijdelijk) braakliggende terreinen.

Een bijzonderheid binnen het Oldenzaalse groen is de inpassing van oorspronkelijk landschappelijke beplantingen (houtwallen, singels, bosjes) binnen de stedenbouwkundige opzet. Het onderhoud van dergelijke **cultuurhistorisch waardevolle beplantingen** vraagt om specifieke kennis van de beheerders.

Groene Loper, stationsomgeving

Wat spreken we af?

7. We hanteren algemene richtlijnen voor de soortkeuze per wijk om de aansluiting op de specifieke beplantingskarakteristiek te waarborgen.
8. We streven naar toepassing van bij- en vlindervriendelijke beplantingen en plantsoorten met een nutsfunctie (vruchten, noten, bloemschikken) in het openbaar groen en we stimuleren ook het gebruik van deze soorten in particuliere tuinen.
9. We geven specifieke aandacht aan het beheer van cultuurhistorisch waardevolle beplantingen in de stedelijke omgeving.

Hoe doen we dit? *

- H. ACTIE:** We houden rekening met soorten voor bij- en vlindervriendelijke beplanting en soorten met nutsfuncties.
- I. ACTIE:** De aanlegisen voor alle groene toepassingsvormen (bomen, bosplantsoen, heesters, gazons, ecologische bermen etc) toevoegen aan het document **Standaarddetails** Oldenzaal.
- J. ACTIE:** Opzetten van een campagne en het treffen van stimuleringsmaatregelen om vergroening en **biodiversiteitsverhoging** van versteende omgevingen en particuliere tuinen in gang te zetten. Eventueel samen met actie F (ont-tegelen).
- K. ACTIE:** Opstellen **beheerplan** 'Cultuurhistorisch waardevolle beplantingen'.

* De acties worden uitgevoerd zodra ze zijn opgenomen in het groenuitvoeringsprogramma, zie beleidsstuk 'Groenvisie'.

2. Uitwerking

Om te zorgen dat het beleid voor de groenstructuur in de praktijk kan worden toegepast zijn er de activiteiten uit het voorgaande hoofdstuk tot een uitvoeringsagenda gebundeld.

2.1 Uitvoeringsagenda

Navolgende tabel laat zien welke projecten nodig zijn om uitvoering te geven aan de Groenvisie. Ze vormen een wensenlijst ofwel de ingrediënten voor het groenprogramma voor de komende jaren.

Naast de thematische **projecten** zijn op de groenstructuurkaarten locaties aangegeven waar **kansen** liggen om de groenstructuur te versterken en te ontwikkelen. Deze kansen zijn nu alleen bekeken vanuit van het groene vakgebied. Bij het maken van plannen op deze locaties moet nog een afweging plaatsvinden met andere belangen.

Per project is aangegeven welke prioriteit wij eraan wensen te geven:

- +++ Hoog: op korte termijn uit te voeren.
- ++ Middel: in de planning en begroting voor komende jaren opnemen.
- + Laag: op de plank, oppakken zodra de gelegenheid zich voordoet.

De prioriteiten zijn nu ingevuld aan de hand van de ambities uit dit plan. Door het uitvoeren van de projecten met prioriteit hoog kan relatief snel resultaat worden geboekt.

TABEL 3, UITVOERINGSAGENDA GROENVISIE

Nr.	Project of activiteit	Zie §	Prioriteit
GROENSTRUCTUUR			
A.	Opnemen kansen van de groenstructuurkaart in (meer-)jaarplannen of uitwerken tot projectvoorstellen	§ 1.4	+++
B.	Afstemmen wijze van bestemmen van groen in bestemmingsplan en Omgevingsplan	§ 1.4	++
C.	Uitbreiden bomencompensatie met groen	§ 1.4	++
D.	Opzetten en invoeren van een 'groescan'	§ 1.4	++
E.	Stimuleren vergroening van groenarme gebieden	§ 1.4	+
F.	Opzetten en uitvoeren ont-tegelprogramma (eventueel samen met actie J)	§ 1.4	+++
G.	Actualiseren criteria voor uitgifte groen	§ 1.4	+++
H.	Opstellen van beplantingsrichtlijnen voor bij- en vlinder-vriendelijke beplantingen	§ 1.5	+
I.	Toevoegen van groene aanlegseisen aan Standaarddetails Oldenzaal	§ 1.5	+++
J.	Opzetten en uitvoeren van campagne voor vergroenen en verhogen biodiversiteit (eventueel samen met actie F)	§ 1.5	+++
K.	Opstellen beheerplan 'Cultuurhistorisch waardevolle beplantingen'	§ 1.5	++

BIJLAGEN

Separate bijlagen: Kaarten groenstructuur